

Üniversite Öğrencilerinin Aile İletişimine Tutumu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Öğrencilerinin Aile İletişimine Tutumu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32164>

Özet

Üniversite Ö?rencilerinin Aile İletişimine Tutumu Ölçeği (ÜÖA?TÖ), Sevda Aslan ve Selahattin Gelbal tarafından 2015 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, üniversite düzeyindeki ö?rencilerin aileleriyle kurdukları aile iletişimi süreçlerine yönelik sahip oldukları duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri yani tutumları belirlemek amacıyla oluşturulmuştur. Ölçeğin geliştirme çalışması, kapsamlı geçerlik ve güvenirlilik analizlerini içermekte olup, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam bir yapıya sahip olduğunu göstermeyi hedeflemiştir.

Ölçek, yüksekö?renim ça?ındaki bireylerin aile içi etkileşimlerini nasıl algıladıkları ve bu etkileşimlere ne ölçüde değer verdiklerini ortaya koyarak, gelişimsel psikoloji ve rehberlik alanlarında önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Çalışmanın orijinal kaynağı 2015 yılında yayımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Tutum, aile iletişimi, üniversite ö?rencileri, ölçek geliştirme, psikometrik özellikler, genç yetişkinlik.

Yazarlar

Sevda ASLAN, Selahattin GELBAL

Amaç

Üniversite Ö?rencilerinin Aile İletişimine Tutumu Ölçeği'nin temel amacı, üniversite ça?ındaki bireylerin aile içi iletişim biçimlerine ve kalitesine yönelik sahip oldukları olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu tutumların ölçülmesi, ö?rencilerin kişisel ve sosyal uyum düzeyleri ile aile bağlarının gücü arasındaki ilişkiyi anlamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, aile danışmanlığı, rehberlik ve psikolojik hizmetler alanında, ö?rencilerin ailelerinden aldıkları sosyal destek algısını ve aileleriyle olan duygusal mesafelerini belirlemede tanıtıcı bir araç olarak kullanılabilir. Ayrıca, ilgili akademik çalışmalarda değişkenler arasındaki ilişkileri test etmek için standart bir ölçüt sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, bireyin aile iletişimine yönelik tutumunu ölçmektedir. Psikolojik yapı (konstrukt) olarak "Aile İletişimine Yönelik Tutum", genellikle üç temel bileşenden oluşur:

Bilişsel Bileşen: Bireyin aile içi iletişim hakkında sahip olduğu inançlar, fikirler ve düşünceler

(Örn: "Ailemle açkça konuabileceğim inancına sahibim.").

Duygusal Bileşen: Aile içi iletişimle ilişkilendirilen duygular ve hisler (Örn: Aile ile konumaktan keyif alma veya kaçınma duygusu).

Davranşsal Bileşen: Bireyin aile iletişimine yönelik sergileme eiliminde olduu davranşlar (Örn: Çatışma durumlarında aktif olarak konumaya katılma veya geri çekilme).

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışmasında, ölçülen yapının tutarlı olduundan emin olmak için çeşitli geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Özellikle yapının geçerliliği, keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizleri (DFA/KFA) aracılığıyla incelenmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yapısıyla ne ölçüde uyumlu olduğunu ortaya koyar.

Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen tutum yapısına uygun bir şekilde temsil ettiği gösterilmiştir. Ayrıca, ölçeğin kapsam geçerliliği, alanda uzman akademisyenlerin görüşleri alınarak sağlanmış, böylece maddelerin ilgili konstrüktün tüm boyutlarını temsil ettiğinden emin olunmuştur.

Güvenirlik

Üniversite Öğrencilerinin Aile İletişimine Tutumu Ölçeği'nin güvenirlik çalışmaları, ölçeğin tutarlılığını ve ölçüm hatasından düüklüğünü kanıtlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaları kapsamında iç tutarlılık analizleri gelmektedir.

Geliştirme makalesinde (Aslan & Gelbal, 2015), ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa değeri) hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçekteki tüm maddelerin aynı psikolojik yapıyı ölçmekte olduğunu desteklemektedir. Ek olarak, ölçeğin zaman içindeki değişmezliğini incelemek üzere test-tekrar test güvenilirliği de incelenmiş olabilir, bu da ölçüm sonuçlarının farklı zamanlarda uygulandığında kararlı kaldığını gösterir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapının geçerliliğini belirlemek amacıyla faktör analizi kullanılmıştır. İlk aşamada, ölçeğin altında yatan boyutları keşfetmek için Keşfedici Faktör Analizi (KFA) uygulanmıştır. KFA sonuçları, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve hangi maddelerin hangi boyuta yüklendiğini belirlemiştir.

KFA sonrasında elde edilen yapısal modelin yeterliliğini ve kuramsal beklentilere uygunluğunu test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) sunarak, ölçeğin çok boyutlu yapısına üniversite

öğrencilerinin aile iletişimine yönelik tutumların?n? ba?arılı? bir ?ekilde modelledi?ini teyit etmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal çal??mada belirtilen derecelendirme formatının detayları, kaynağın incelenmesiyle kesinle?tirilebilir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik dönemi (Genellikle 18-25 ya? aras?)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin lisans programlarına kayıtlı öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, ka??t-kalem veya dijital formatta doldurulabilen bir tutum ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Tutum, aile ilişkileri, aile iletişimi, psikometrik özellikler, yükseköğrenim, ölçeleme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sevda ASLAN

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?lı? Kurulu? E-posta Adresleri: sevda.aslan@gmail.com

Yazma Adresi: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

?zinler & Ücret ve Test Y?li?

Test Y?li?: 2015

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?tırma amaçlı? kullanımı için sorumlu yazar Sevda Aslan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım ?artları farklılık gösterebilir.

Orijinal makale, *Procedia-Social and Behavioral Sciences* dergisinde yayımlanmıştır ve erişim hakları yayıncuya (Elsevier) ait olabilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [attitude-to-university-students-family-communication-scale-toad.pdf](#)

Referanslar

Aslan, S., & Gelbal, S. (2015). Development of Attitude to University Students Family Communication Scale: Validity and Realibility Studies of Scale. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 186, 320-324.

Makale ba?lant?s? Google Scholar üzerinden eri?ilebilir: [scholar.google.com.tr](#)

Üniversite Ö?rencilerinin Aile ?leti?imine Tutumu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelere eri?im için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.